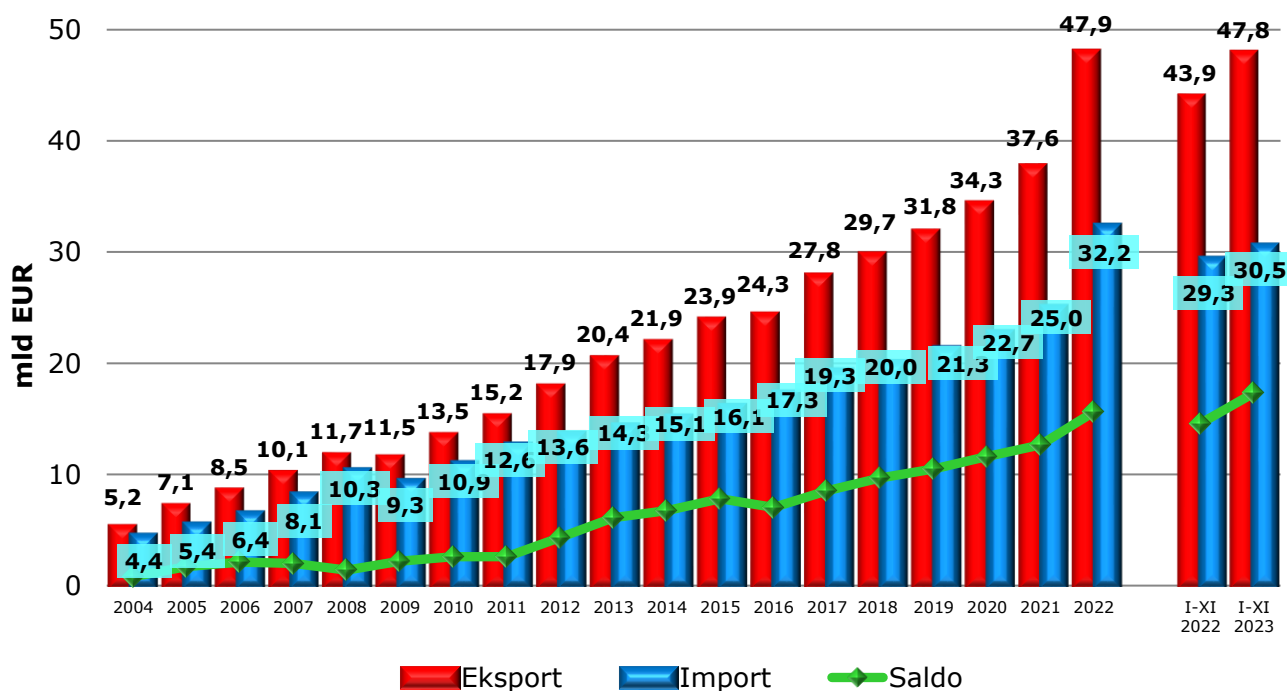

Wyniki polskiego handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Przychody z polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych od początku 2023 r. utrzymują się na poziomie wyższym niż przed rokiem. W okresie styczeń–listopad 2023 r. wartość sprzedaży produktów rolno-spożywczych za granicę wyniosła 47,8 mld EUR (219 mld zł) i była o 8,9% wyższa niż w analogicznym okresie roku 2022.

Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (mld EUR)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne. Saldo obliczono na podstawie danych z dokładnością do kilku miejsc dziesiętnych.

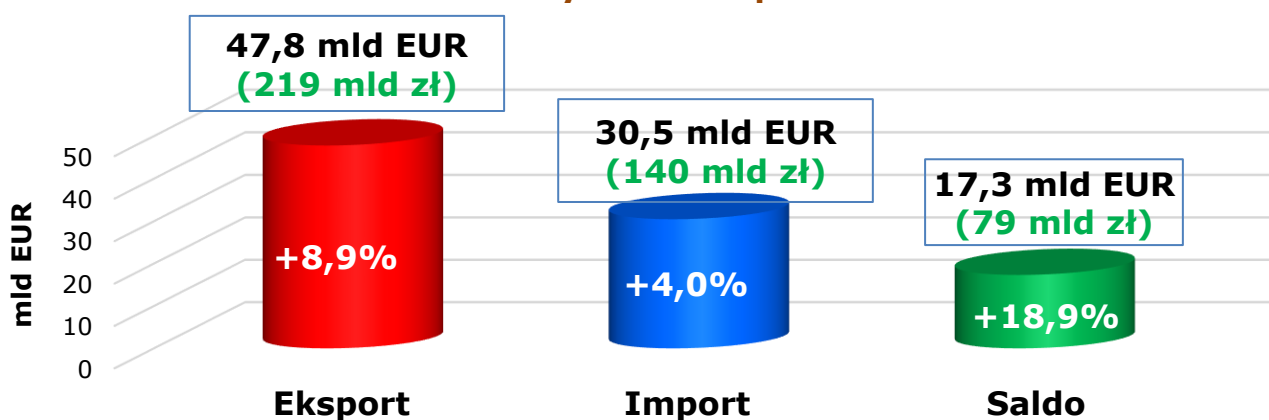
**Udział produktów rolno-spożywczych
w wartości polskiego eksportu zagranicznego ogółem (w %)**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I-XI 2022	I-XI 2023
Wartość eksportu ogółem (mld EUR)	143	155	166	180	185	207	224	238	240	288	346	316	325
Wartość eksportu rolno-spożywczego ogółem (mld EUR)	18	20	22	24	24	28	30	32	34	38	48	44	48
Udział (w %)	12,5	13,2	13,2	13,3	13,2	13,5	13,3	13,3	14,3	13,1	13,8	13,9	14,7

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

Jednocześnie **import produktów rolno-spożywczych** wyniósł **30,5 mld EUR (140 mld zł)** i był **o 4% wyższy niż przed rokiem**. Szybsze tempo wzrostu wartości eksportu niż importu spowodowało duży **wzrost dodatniego salda handlu zagranicznego**, które w okresie styczeń–listopad 2023 r. ukształtowało się na poziomie **17,3 mld EUR (79 mld zł)**, o 18,9% wyższym r/r.

**Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi
w okresie styczeń–listopad 2023 r.**

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów. Saldo obliczono na podstawie danych z dokładnością do kilku miejsc dziesiętnych.

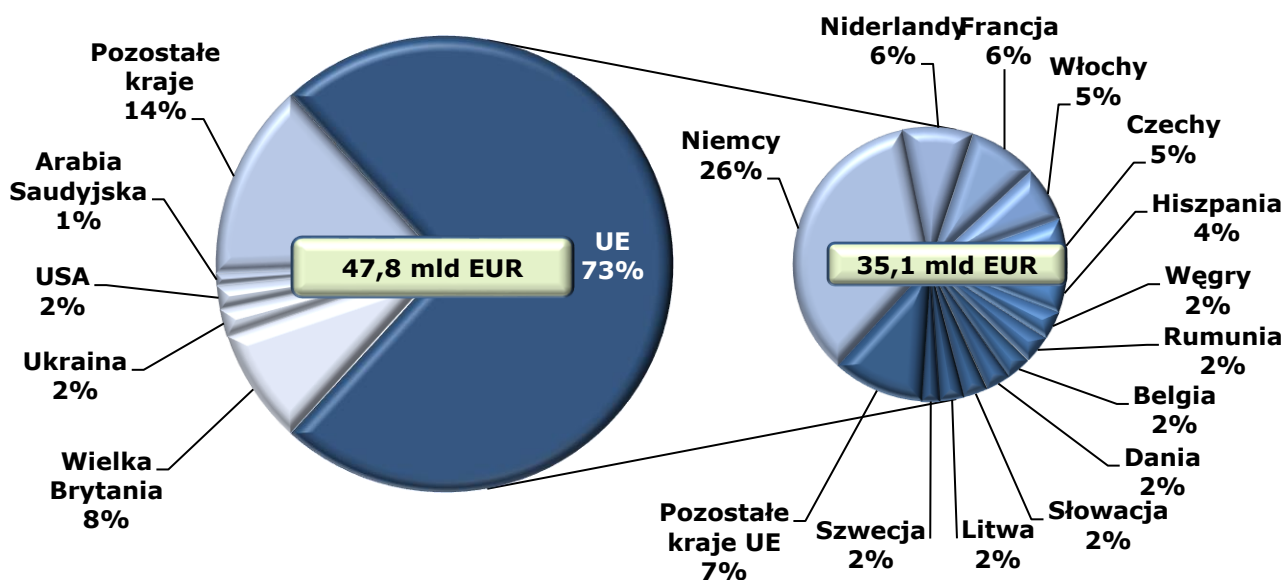
Odnotowana w okresie styczeń–listopad 2023 r. rosnąca wartość eksportu towarów rolno-spożywczych z Polski była wypadkową nadal wysokich cen transakcyjnych na rynku międzynarodowym, popytu na konkurencyjne cenowo produkty wytwarzane przez krajowy sektor żywnościowy oraz dobrego ogólnego stanu gospodarki krajowej. Do wzrostu eksportu w 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, przyczyniały się również działania ze strony przemysłu rolno-spożywczego w kierunku doskonalenia jakości eksportowanych surowców i produktów oraz dywersyfikacji rynków zbytu. Równocześnie ograniczająco na przychody uzyskiwane przez krajowych eksporterów

branży rolno-spożywczej wpływała tendencja do umacniania się waluty krajowej względem euro, którą odnotowano w okresie od połowy lutego 2023 r. do końca lipca 2023 r., a następnie, po dwumiesięcznej deprecjacji, również w ostatnim kwartale 2023 r. Na statystykę uzyskiwanych wyników handlowych w 2023 r. miała wpływ wysoka baza poziomu cen produktów rolno-spożywczych w 2022 r. spowodowana dynamicznym ich wzrostem po wybuchu wojny w Ukrainie.

Struktura geograficzna eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

Podobnie jak w latach poprzednich produkty rolno-spożywcze były eksportowane z Polski przede wszystkim na rynek Unii Europejskiej. **W okresie styczeń–listopad 2023 r. dostawy do krajów UE wygenerowały 35,1 mld EUR (wzrost o 8%), co stanowiło blisko 3/4 (73,5%) przychodów uzyskanych z eksportu towarów rolno-spożywczych ogółem.**

Struktura geograficzna polskiego eksportu rolno-spożywczego w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Eksport na rynek UE charakteryzuje się znaczną koncentracją geograficzną. Głównym partnerem handlowym Polski pozostały **Niemcy**. Eksport do tego kraju w okresie styczeń–listopad 2023 r. wyniósł **12,3 mld EUR i był o 12% większy niż przed rokiem**. Do Niemiec eksportowano głównie wyroby tytoniowe (2,0 mld EUR, 52 tys. ton), ryby

i przetwory rybne (1,3 mld EUR, 133 tys. ton), mięso drobiowe (817 mln EUR, 264 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (647 mln EUR, 180 tys. ton), karmę dla zwierząt domowych (646 mln EUR, 262 tys. ton), ziarno zbóż (w tym głównie ziarno pszenicy – 440 mln EUR, 1,6 mln ton i ziarno kukurydzy – 402 mln EUR, 1,5 mln ton) oraz czekoladę i wyroby czekoladowe (548 mln EUR, 88 tys. ton).

Ważnymi odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski na rynku unijnym były także:

- **Niderlandy – 2,9 mld EUR**, wzrost przychodów o 1%; eksport głównie mięsa drobiowego (381 mln EUR, 164 tys. ton), ziarna zbóż (przede wszystkim kukurydzy – 276 mln EUR, 1,1 mln ton), wyrobów tytoniowych (213 mln EUR, 18 tys. ton), mięsa wołowego (151 mln EUR, 33 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (122 mln EUR, 28 tys. ton), soków owocowych i warzywnych (86 mln EUR, 90 tys. ton), kawy (76 mln EUR, 8,6 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (73 mln EUR, 27 tys. ton) oraz karmy dla zwierząt domowych (70 mln EUR, 26 tys. ton);
- **Francja – 2,8 mld EUR**, wzrost przychodów o 4%; wywóz przede wszystkim mięsa drobiowego (461 mln EUR, 148 tys. ton), przetworów mięsnych (337 mln EUR, 79 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (148 mln EUR, 40 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (143 mln EUR, 24 tys. ton), mięsa wołowego (144 mln EUR, 25 tys. ton), karmy dla zwierząt domowych (117 mln EUR, 48 tys. ton) oraz napojów alkoholowych (100 mln EUR, 24 tys. ton);
- **Włochy – 2,3 mld EUR**, wzrost przychodów o 7%; wywożono głównie mięso wołowe (400 mln EUR, 72 tys. ton), wyroby tytoniowe (431 mln EUR, 22 tys. ton), ryby i przetwory rybne (211 mln EUR, 20 tys. ton) oraz sery i twarogi (84 mln EUR, 21 tys. ton);
- **Czechy – 2,2 mld EUR**, wzrost przychodów o 10%; eksport przede wszystkim mięsa drobiowego (204 mln EUR, 75 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (189 mln EUR, 72 tys. ton), wyrobów tytoniowych (113 mln EUR, 7 tys. ton), mięsa wieprzowego (108 mln EUR, 27 tys. ton), karmy dla zwierząt domowych (102 mln EUR, 48 tys. ton), serów i twarogów (96 mln EUR, 22 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (85 mln EUR, 18 tys. ton), wód i napojów bezalkoholowych (72 mln EUR, 137 tys. ton) oraz masła (71 mln EUR, 14 tys. ton).

Łącznie eksport na rynki wymienionych pięciu krajów (Niemcy, Niderlandy, Francja, Włochy i Czechy) wygenerował ponad 22,5 mld EUR przychodów, co stanowiło 47% wartości eksportu rolno-spożywczego w okresie od stycznia do listopada 2023 r.

W okresie styczeń–listopad 2023 r. z Polski do krajów pozaunijnych wyeksportowano produkty rolno-spożywcze o wartości **12,7 mld EUR**, o 13% wyższej r/r. Do krajów pozaunijnych z Polski eksportowano przede wszystkim: pszenicę (1,1 mld EUR, 4,4 mln ton), produkty mleczne (1 mld EUR, 514 tys. ton), mięso drobiowe (885 mln EUR, 489 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (862 mln EUR, 177 tys. ton), czekoladę i wyroby czekoladowe (738 mln EUR, 138 tys. ton) oraz wyroby tytoniowe (768 mln EUR, 46 tys. ton).

Największymi pozaunijnymi odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski były Wielka Brytania, Ukraina oraz Stany Zjednoczone. W przypadku **Wielkiej Brytanii** wartość eksportu do tego kraju wyniosła **3,9 mln EUR** i była o 15% większa r/r. Przedmiotem eksportu na rynek brytyjski było głównie mięso drobiowe (535 mln EUR, 151 tys. ton), przetwory mięsne (542 mln EUR, 125 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (312 mln EUR, 75 tys. ton) oraz czekolady i wyroby czekoladowe (310 mln EUR, 70 tys. ton). Przychody uzyskane z eksportu rolno-spożywczego na rynek **Ukrainy** w okresie jedenastu miesięcy 2023 r. osiągnęły **952 mln EUR**, co oznaczało wzrost o 10% r/r. Do Ukrainy sprzedawano przede wszystkim karmę dla zwierząt domowych (88 mln EUR, 48 tys. ton), sery i twarogi (79 mln EUR, 15 tys. ton), czekolady i wyroby czekoladowe (50 mln EUR, 11 tys. ton), kawę (41 mln EUR, 9 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (41 mln EUR, 11 tys. ton). Przedsiębiorcy do **Stanów Zjednoczonych** wyeksportowali artykuły rolno-spożywcze o wartości **794 mln EUR**, co oznaczało wzrost o 11% r/r. Przedmiotem wywozu była głównie czekolada i wyroby czekoladowe (111 mln EUR, 10 tys. ton), ryby i przetwory rybne (148 mln EUR, 12 tys. ton), ziarno pszenicy (73 mln EUR, 282 tys. ton) oraz soki owocowe i warzywne (51 mln EUR, 28 tys. ton).

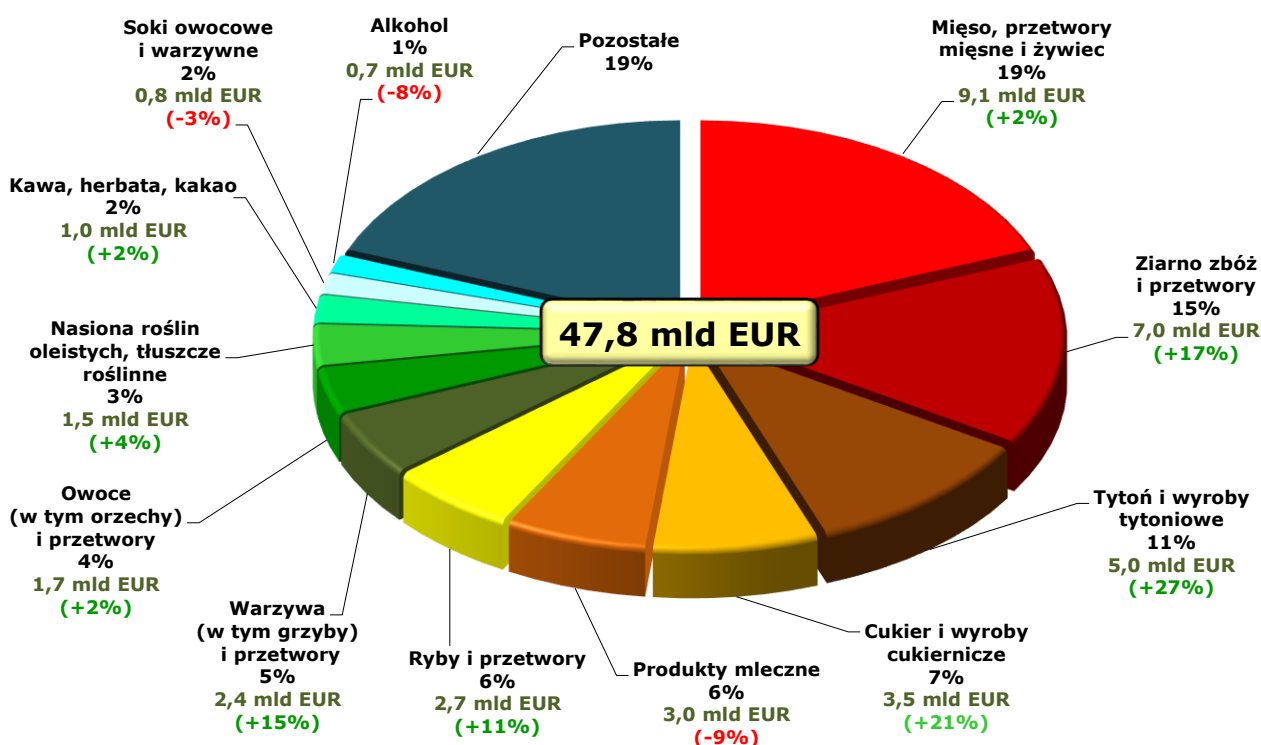
Na uwagę zasługuje bardzo duży wzrost uzyskanych przychodów ze sprzedaży artykułów rolno-spożywczych na rynek nigeryjski i turecki. W okresie od stycznia do listopada 2023 r. eksport produktów rolno-spożywczych **do Nigerii** osiągnął **379 mln EUR**, co oznaczało 2,5-krotny wzrost wartości eksportu. Przedmiotem wywozu na rynek nigeryjski było przede wszystkim ziarno pszenicy (367 mln EUR,

1,4 mln ton). Przychody z eksportu do **Turcji** w ciągu jedenastu miesięcy 2023 r. wzrosły 2,3-krotnie i wyniosły **354 mln EUR**. Na rynek turecki eksportowano przede wszystkim mięso wołowe (161 mln EUR, 30 tys. ton), ekstrakt słodowy (46 mln EUR, 10 tys. ton), karmę dla zwierząt domowych (31 mln EUR, 17 tys. ton).

Struktura towarowa eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

W strukturze towarowej polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych **dominowało mięso, przetwory mięsne i żywiec**. W okresie styczeń-listopad 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej mięsa, przetworów mięsnych i żywca były o 2% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły **9,1 mld EUR, stanowiąc 19% wartości całego polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych**.

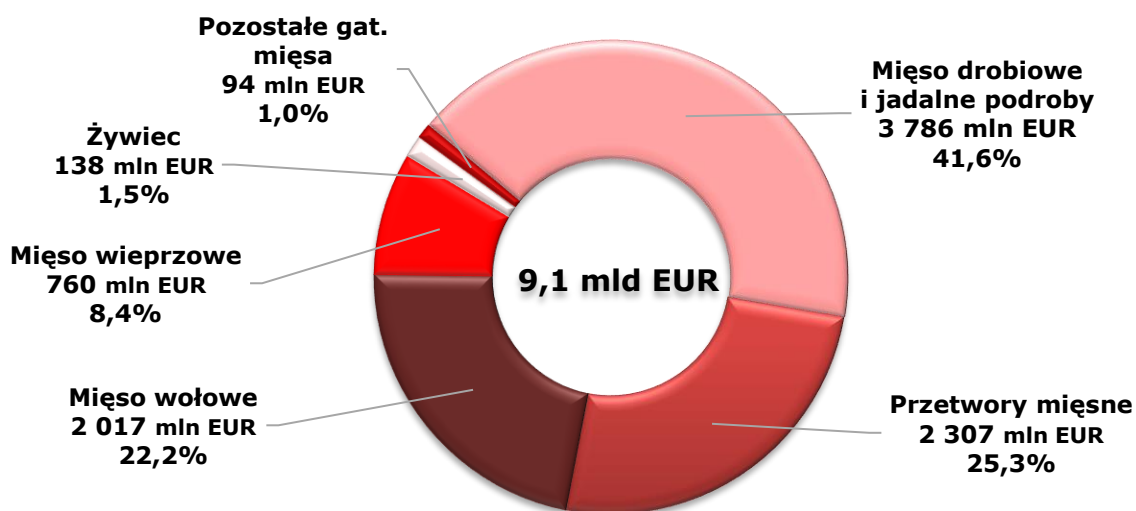
Struktura towarowa polskiego eksportu rolno-spożywczego w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

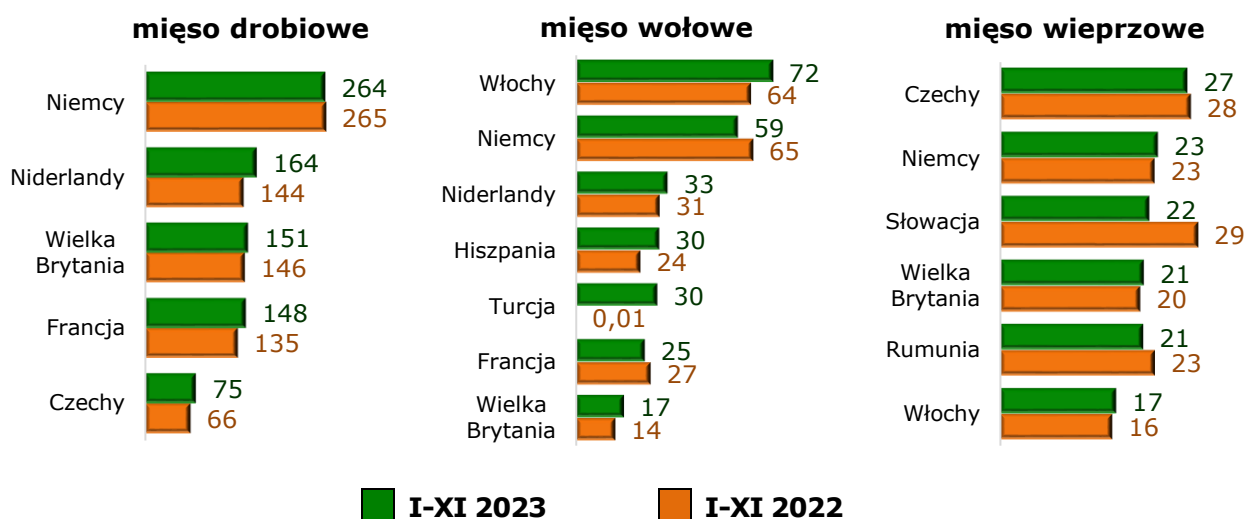
Największy udział w wartości eksportu mięsa przetworów mięsnych i żywca miały: mięso drobiowe (42% – 3,8 mld EUR), przetwory mięsne (25% – 2,3 mld EUR), mięso wołowe (22% – 2 mld EUR) oraz mięso wieprzowe (8% – 760 mln EUR).

Struktura wartościowa eksportu mięsa, przetworów mięsnych i żywca z Polski w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

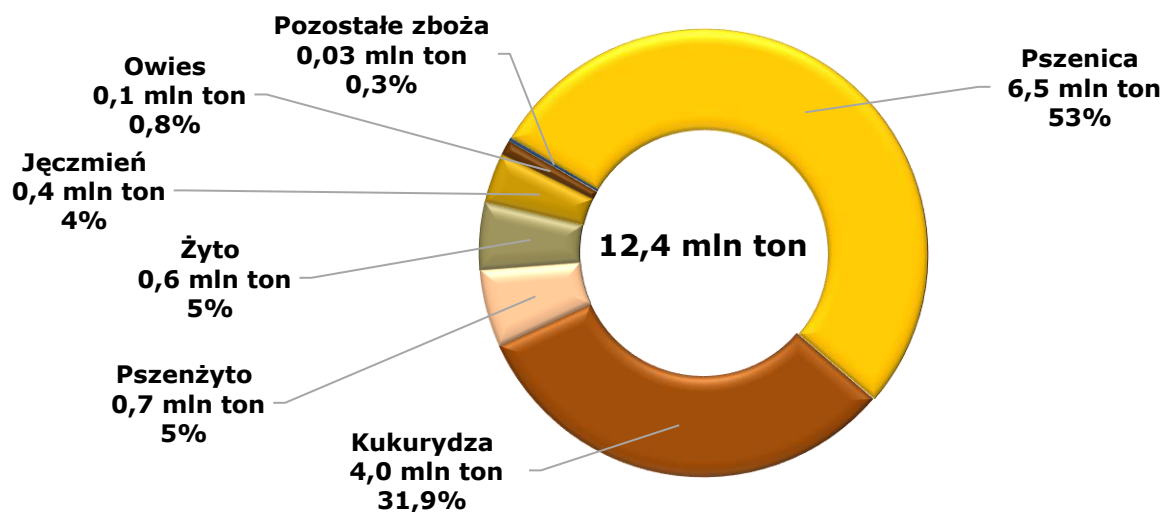
Główni odbiorcy mięsa z Polski w okresie styczeń–listopad 2023 r. (tys. ton)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

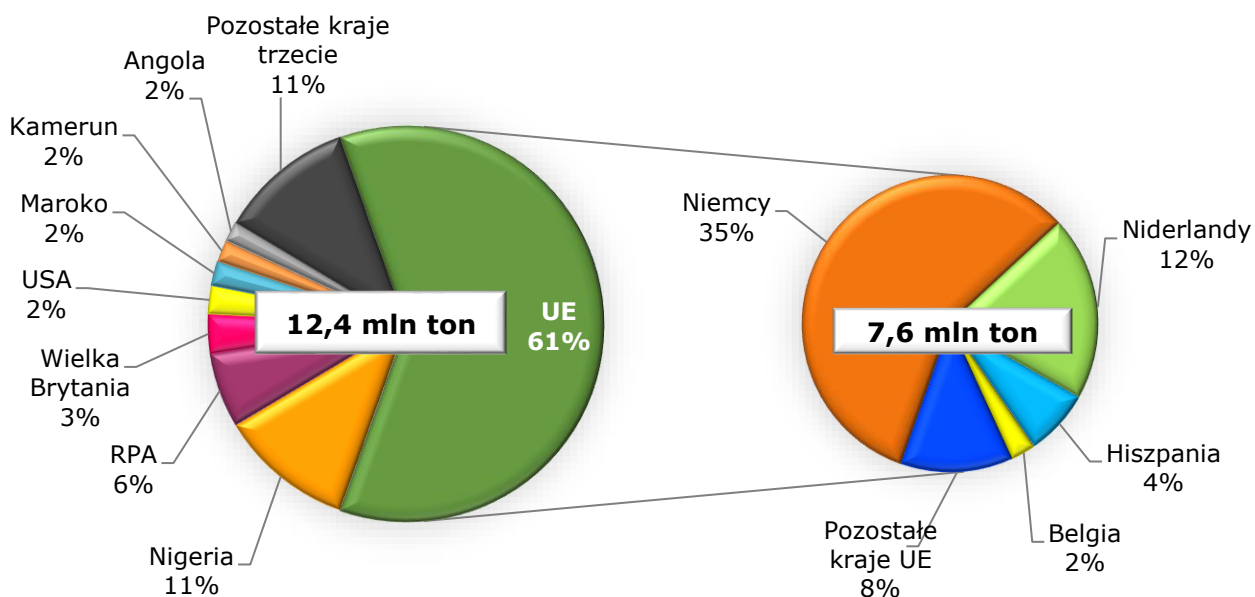
Drugą pod względem wartości pozycję z 15% udziałem w eksporcie produktów rolno-spożywczych z Polski zajmowało **ziarno zbóż i przetwory zbożowe**, których łączna sprzedaż, w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r., wzrosła o 17%, do **7 mld EUR**. Z Polski od stycznia do listopada 2023 r. wyeksportowano **12,4 mln ton ziarna zbóż za 3,2 mld EUR**. W strukturze wolumenu wywozu pszenica stanowiła 53% (6,5 mln ton, 2-krotny wzrost wolumenu eksportu r/r), kukurydza – 32% (blisko 4 mln ton, wzrost o 13%), żyto – 5% (608 tys. ton, wzrost o 50%) i jęczmień – 3,6% (448 tys. ton, wzrost o 49%).

Struktura towarowa polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Struktura geograficzna polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w okresie styczeń–listopad 2023 r.

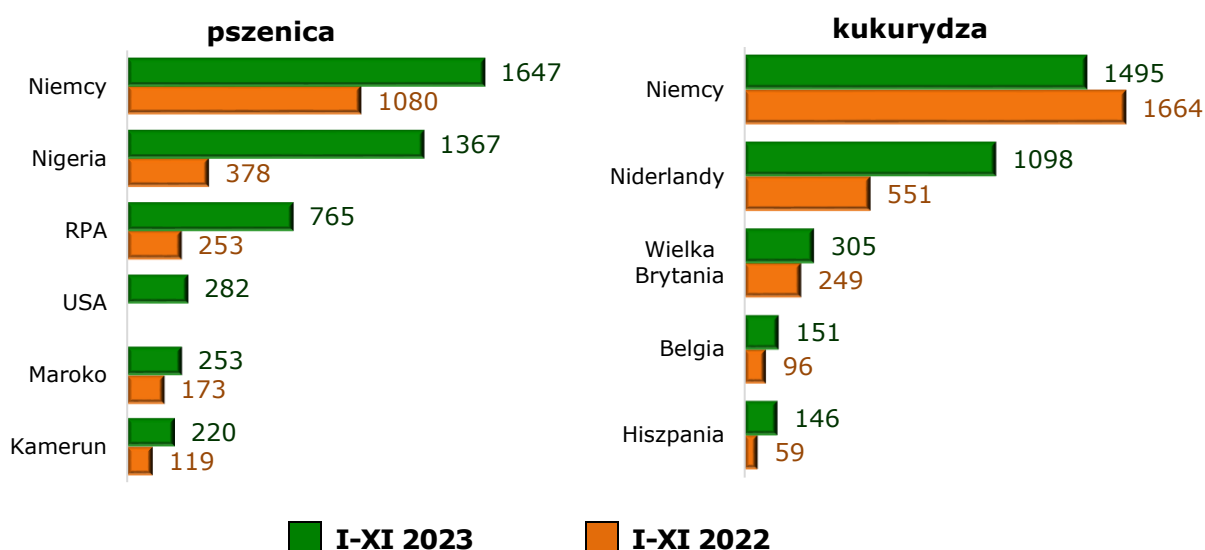
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Eksporterzy lokowali ziarno zbóż przede wszystkim na rynku unijnym (7,6 mln ton, 61% wywozu ziarna). Równocześnie do krajów pozaunijnych wywieziono 4,9 mln ton ziarna zbóż, co stanowiło około 39% wolumenu eksportu. W okresie styczeń–listopad 2023 r. ziarno **pszenicy** sprzedawano głównie do Niemiec (1 647 tys. ton, 25% eksportu tego ziarna), Nigerii (1 367 tys. ton, 21%) oraz RPA (765 tys. ton, 12%).

Odbiorcą **kukurydzy** były przede wszystkim Niemcy (1 495 tys. ton, 38% eksportu tego ziarna), Niderlandy (1 098 tys. ton, 28%), a spoza UE - Wielka Brytania (305 tys. ton, 8%). Głównym kierunkiem eksportu **żyta** z Polski były Niemcy (457 tys. ton, 75% eksportu tego ziarna), a **jęczmienia** – również Niemcy (230 tys. ton, 51% eksportu tego ziarna) oraz Niderlandy (104 tys. ton, 23%) i Hiszpania (46 tys. ton, 10%).

Główni odbiorcy ziarna zbóż z Polski w okresie styczeń–listopad 2023 r. (tys. ton)

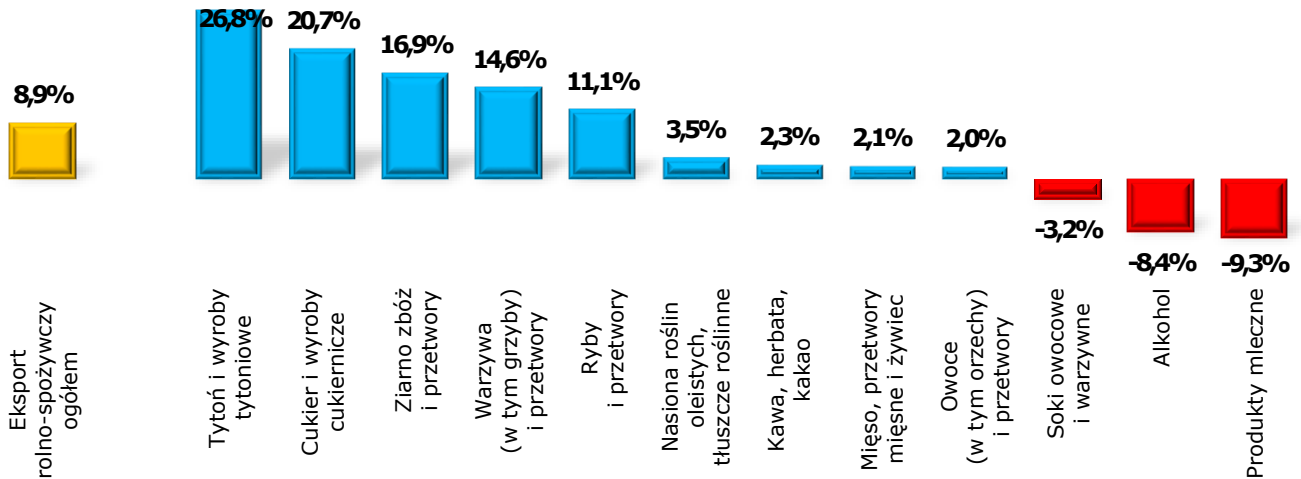

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Sprzedaż zagraniczna miała miejsce również na rynku produktów zbożowych – głównie o wysokim stopniu przetworzenia. W okresie styczeń–listopad 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej **produktów zbożowych przetworzonych** (m.in. mąki, kasze, słód, makarony, pieczywo i wyroby piekarnicze) **wyniosły około 3,7 mld EUR** i były o 18% wyższe niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

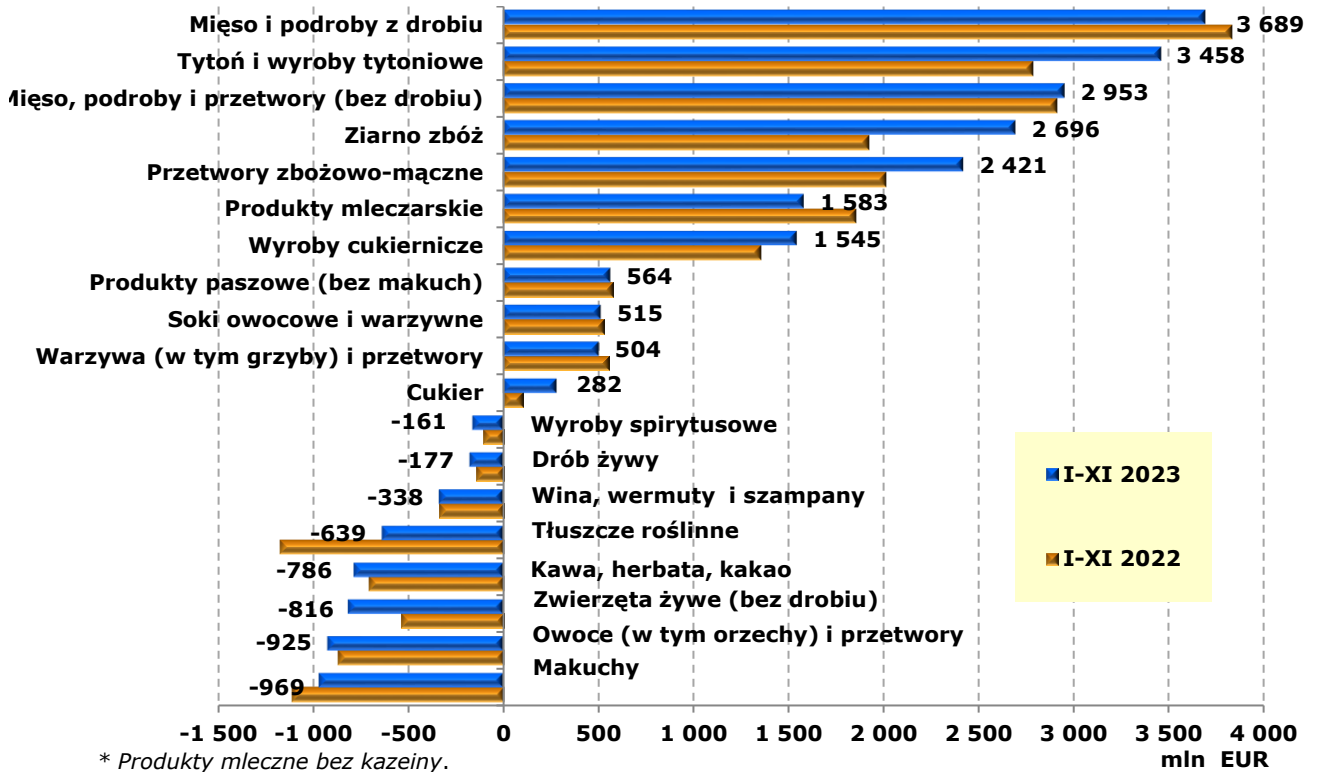
Wzrost wartości eksportu odnotowano w większości grup towarowych artykułów rolno-spożywczych. Poza wcześniej wymienionymi grupami produktów wzrosła wartość eksportu: tytoniu i wyrobów tytoniowych (o 27%, do 5 mld EUR), cukru i wyrobów cukierniczych (o 21%, do 3,5 mld EUR), ryb i przetworów (o 11%, do 2,7 mld EUR), a także warzyw i przetworów (o 15%, do 2,4 mld EUR) oraz owoców łącznie z przetworami (o 2%, do 1,7 mld EUR). Większa była również wartość wywozu nasion roślin oleistych i tłuszczów roślinnych – o 4% (1,5 mld EUR) oraz kawy, herbaty i kakao – o 2% (1 mld EUR). Obniżeniu uległa wartość eksportu produktów mlecznych – o 9% (3 mld EUR), soków owocowych i warzywnych – o 3% (0,8 mld EUR) oraz alkoholi – o 8% (0,7 mld EUR).

Dynamika zmian wartości polskiego eksportu poszczególnych grup towarowych w okresie styczeń–listopad 2023 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

**Saldo handlu zagranicznego Polski
wybranymi produktami rolno-spożywczymi w okresie I-XI 2023 r. i I-XI 2022 r.**

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

Opracowano w Biurze Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.